

## NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY THỰC HÀNH CHO GIÁNG VIÊN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG AN NINH TẠI CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC ĐẠI HỌC

Trần Đình Thảo, Trần Quốc Huy, Nguyễn Tiến Sỹ  
Trường Đại học Công nghệ thành phố Hồ Chí Minh  
Email: td.thao@hutech.edu.vn

**Tóm tắt:** Giáo dục quốc phòng an ninh cho sinh viên tại các cơ sở giáo dục đại học đóng vai trò quan trọng trong việc trang bị những kiến thức, kỹ năng và phẩm chất cần thiết để đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Tuy nhiên, hiệu quả chất lượng giảng dạy thực hành cho giảng viên giáo dục quốc phòng an ninh tại các cơ sở giáo dục đại học hiện nay còn nhiều hạn chế, cần có giải pháp khắc phục. Bài viết nghiên cứu thực trạng và kết quả giảng dạy các nội dung thực hành thực hành môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy, giúp cải thiện chất lượng dạy học giáo dục quốc phòng an ninh tại các cơ sở giáo dục đại học.

**Từ khóa:** cơ sở giáo dục đại học, giảng dạy thực hành, giáo dục quốc phòng và an ninh.

## IMPROVE THE EFFECTIVENESS OF PRACTICAL TEACHING FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION TEACHERS AT HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Tran Dinh Thao, Tran Quoc Huy, Nguyen Tien Sy  
Ho Chi Minh City University of Technology  
Email: td.thao@hutech.edu.vn

**Abstract:** National defense and security education for students at higher education institutions plays an important role in equipping the necessary knowledge, skills and qualities to meet the requirements of protecting the Fatherland in the new situation. However, the effectiveness of practical teaching quality for national defense and security education lecturers at current higher education institutions is still limited and needs solutions. This article studies the current situation and results of teaching the practical content of the National Defense and Security Education subject, thereby proposing solutions to improve teaching effectiveness, helping to improve the quality of teaching defense and security education at higher education institutions.

**Keywords:** higher education institutions, practical teaching, defense and security education.

Nhận bài: 20/02/2025

Phản biện: 22/03/2025

Duyệt đăng: 27/03/2025

### I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQPAN) là nội dung cơ bản trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, giữ vị trí đặc biệt quan trọng trong công tác quốc phòng của Đảng, nhằm bồi dưỡng kiến thức, khơi dậy lòng yêu nước, niềm tự hào, tự tôn dân tộc cho sinh viên trong thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong thời kỳ mới. Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh chỉ rõ mục tiêu là: “*Giáo dục cho công dân về kiến thức quốc phòng và an ninh để phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa*”. Tại các trường đại học đây là môn học được luật định, có vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách cho thế hệ trẻ. Với chương trình đầy đủ các kiến thức về khoa học quân sự,

khoa học xã hội nhân văn, có lý thuyết kết hợp với thực hành. Qua nội dung môn học sinh viên có kiến thức cơ bản về quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về quốc phòng và an ninh; bên cạnh đó, bổ sung kiến thức về kỹ năng quân sự và kỹ thuật chiến đấu. Từ đó, sinh viên sẽ sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an bảo vệ Tổ quốc. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng nhấn mạnh: “đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo. Tiếp tục đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, chương trình, phương thức, phương pháp giáo dục và đào tạo theo hướng hiện đại, hội nhập quốc tế, phát triển con người toàn diện, đáp ứng những yêu cầu mới của phát triển kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ, thích ứng với cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Chú trọng hơn giáo dục đạo đức, năng lực sáng tạo và các giá trị cốt lõi, nhất là giáo dục tinh thần yêu nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc;

khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”.

Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT về chương trình GDQP&AN trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành thì môn học này được giảng dạy qua bốn học phần, trong đó học phần Quân sự chung và học phần Kỹ thuật chiến đấu bộ binh và chiến thuật là hai học phần phải giảng dạy thực hành. Vì vậy, việc đổi mới phương pháp, nâng cao chất lượng giảng dạy các học phần thực hành giáo dục quốc phòng và an ninh là nội dung cần được quan tâm chú trọng hiện nay.

## II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

### 2.1. Thực trạng vận dụng phương pháp giảng dạy thực hành trong môn học giáo dục quốc phòng an ninh hiện nay

#### 2.1.1. Kết quả đạt được trong giảng dạy thực hành Giáo dục Quốc phòng và an ninh hiện nay

Mục tiêu đào tạo môn GDQP&AN tại các cơ sở giáo dục đại học nhằm giúp sinh viên đạt được chuẩn đầu ra về: nhận thức, kỹ năng, kiến thức và thái độ. Trong Điều 12, Khoản 2, Chương II của Luật Giáo dục Quốc phòng và An ninh năm 2013 chỉ rõ mục tiêu là trang bị cho sinh viên những kỹ năng quân sự cần thiết, bao gồm khả năng thực hành các kiến thức cơ bản về kỹ thuật và chiến thuật, nhằm đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới. Chương trình giảng dạy thực hành được xây dựng như một kế hoạch tổng thể cho quá trình giảng dạy, trong đó xác định các nội dung cần được đào tạo, phương pháp giảng dạy, các điều kiện và thiết bị hỗ trợ, cũng như phương pháp kiểm tra và đánh giá kết quả học tập, đồng thời phân bổ thời gian cho từng học phần. Chương trình đào tạo này được quy định tại Thông tư 05/TT-BGD&ĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo, bao gồm 4 học phần, trong đó nội dung thực hành được thiết kế để tổng hợp kiến thức mới và kết nối các kiến thức đã học thành một hệ thống logic, theo một tiến trình tiếp thu hợp lý. Trong tổng số thời gian học 165 tiết của môn GDQP&AN, phần lớn thời gian được dành cho giảng dạy thực hành với 72 tiết thực hành. Nội dung kỹ thuật chiến đấu bộ binh là nội dung đặc thù, đây là dạng bài giảng

có sự kết hợp giữa lý thuyết và thực hành, với các bài như: Kỹ thuật sử dụng súng tiểu liên AK, một số loại lựu đạn thường dùng và thực hành ném lựu đạn, một số nội dung chiến thuật, ... gây ra những khó khăn trong quá trình giảng dạy của giảng viên.

Các hoạt động giảng dạy thực hành được thực hiện chủ yếu ngoài trời, chịu ảnh hưởng từ yếu tố thời tiết, yêu cầu cường độ tập luyện cao, cùng với những bài tập đòi hỏi sự chính xác và cẩn thận trong từng chi tiết nhỏ. Các nhà trường và trung tâm GDQP&AN đã chuẩn bị trang thiết bị phục vụ cho môn học khá phong phú với đầy đủ các công cụ cần thiết cho các đợt học thực hành ăn ở tập trung, đảm bảo chất lượng và phù hợp với không gian huấn luyện rộng lớn. Để hỗ trợ công tác giảng dạy thực hành, các cơ sở vật chất và trang thiết bị huấn luyện trong nhiều trung tâm GDQP&AN đã được đầu tư cải tiến đáng kể. Hệ thống thao trường, bãi tập, máy móc huấn luyện, súng, đạn, và các thiết bị kỹ thuật hiện đại đã được bổ sung, đảm bảo phục vụ tốt cho việc huấn luyện kỹ năng thực hành. Các trường đại học, đặc biệt là các cơ sở giảng dạy GDQP&AN, đã nỗ lực cải tạo, mở rộng không gian huấn luyện, giúp sinh viên có môi trường thực hành an toàn và hiệu quả.

Trong những năm qua, công tác giảng dạy thực hành GDQP&AN đã đạt được nhiều kết quả tích cực, đóng góp quan trọng vào việc phát triển toàn diện cho sinh viên trong các cơ sở giáo dục đại học trên toàn quốc. Kết quả giảng dạy thực hành được đánh giá thông qua nhiều hình thức khác nhau, bao gồm các bài kiểm tra thường xuyên, kiểm tra giữa kỳ và thi kết thúc học phần. Quá trình đánh giá này chủ yếu dựa vào các bài thực hành đã được giảng dạy. Nhờ đó, kết quả huấn luyện đã đạt được nhiều thành tích đáng khen ngợi, phản ánh sự nỗ lực và chất lượng công tác giảng dạy của các giảng viên. Một trong những kết quả đáng chú ý trong công tác giảng dạy thực hành GDQP&AN là việc xây dựng và triển khai chương trình đào tạo đúng theo các quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Các nội dung chương trình học đã được cập nhật thường xuyên, bám sát với yêu cầu thực tiễn của tình hình an ninh quốc gia và xu thế phát triển của đất nước. Sinh viên không chỉ học lý thuyết mà còn được thực hành

các kỹ năng quân sự, quốc phòng như bắn súng, phòng chống chiến tranh không gian mạng, tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ và các kỹ thuật tác chiến cơ bản để giúp sinh viên có thể áp dụng kiến thức vào thực tế, nâng cao khả năng sẵn sàng bảo vệ đất nước.

Yếu tố quan trọng quyết định thành công của công tác giảng dạy thực hành GDQP&AN là đội ngũ giảng viên. Hiện nay, đội ngũ giảng viên giảng dạy môn học này đã được tuyển chọn và đào tạo bài bản, nhiều giảng viên không chỉ có kiến thức lý thuyết vững vàng mà còn được huấn luyện thực tế trong môi trường quân đội, đồng thời có khả năng truyền đạt kiến thức một cách sinh động, dễ hiểu. Bên cạnh đó, nhiều giảng viên còn chủ động cập nhật kiến thức mới, nghiên cứu các phương pháp giảng dạy sáng tạo, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo.

Những kết quả đạt được trong thời gian qua đã góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng đào tạo và trang bị kiến thức, kỹ năng cần thiết cho sinh viên. Để tiếp tục cải thiện và nâng cao hiệu quả của công tác giảng dạy môn học này, các trường cần tiếp tục đầu tư vào cơ sở vật chất, trang thiết bị huấn luyện, cải thiện phương pháp giảng dạy và tăng cường huấn luyện thực hành, đảm bảo sinh viên được học tập trong một môi trường lý tưởng, đáp ứng tốt yêu cầu của thực tiễn trong công tác quốc phòng và an ninh hiện nay. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đã đạt được đó, thì trong thời gian qua công tác giảng dạy thực hành cũng gặp không ít những khó khăn, hạn chế, ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng và kết quả giảng dạy GDQP&AN.

### ***2.1.2. Những hạn chế trong vận dụng phương pháp giảng dạy thực hành môn học Giáo dục Quốc phòng và an ninh***

Quá trình giảng dạy và huấn luyện các kỹ năng quân sự hiện nay vẫn còn tồn tại một số vấn đề chưa được giải quyết triệt để, đặc biệt là ở các trung tâm GDQP&AN. Một số hạn chế đáng chú ý bao gồm: Đội ngũ giảng viên trong quá trình huấn luyện thực hành chưa thực sự làm rõ bản chất lý thuyết và nguyên tắc, thiếu các ví dụ thực tế từ kinh nghiệm chiến đấu để giúp sinh viên dễ dàng áp dụng vào thực tiễn. Việc kết hợp giữa lý thuyết và thực hành trong các buổi huấn luyện

vẫn chưa thật sự nhuần nhuyễn, thiếu sự phân tích kỹ lưỡng và hướng dẫn thực tế để sinh viên nắm vững các động tác, kỹ thuật. Một số giảng viên vẫn chưa có phương pháp giảng dạy linh hoạt và đôi khi còn quá cứng nhắc, chưa phù hợp với đặc thù sinh viên. Cùng với đó, công tác duy trì và tổ chức luyện tập cũng chưa khoa học, chưa chú trọng đến sự phát triển thực tế của sinh viên.

Ngoài ra, cơ sở vật chất phục vụ huấn luyện còn thiếu thốn, không đáp ứng đủ yêu cầu dạy và học, nhất là khi phải huấn luyện nhiều đơn vị học viên cùng lúc. Một số trang thiết bị huấn luyện, như súng tiểu liên AK, máy bắn tập, chưa được bảo trì hoặc sửa chữa kịp thời. Các khu vực thao trường, bãi tập còn thiếu tính đồng bộ, gây khó khăn trong việc tổ chức các hoạt động huấn luyện. Việc sử dụng chung một thao trường cho nhiều hoạt động học tập cũng khiến công tác giảng dạy trở nên không hiệu quả và thiếu an toàn.

Bên cạnh đó, một số giảng viên mặc dù có kiến thức chuyên môn tốt nhưng lại thiếu kinh nghiệm thực tế trong huấn luyện quân sự thực hành. Điều này dẫn đến việc truyền đạt kỹ năng thực hành chưa hiệu quả. Chương trình giảng dạy thực hành hiện tại vẫn chưa sát thực tế, đặc biệt là đối với các kỹ thuật và chiến thuật. Các tình huống huấn luyện chưa phong phú và chưa phù hợp với điều kiện thực tế, làm sinh viên gặp khó khăn trong việc tiếp thu kiến thức.

### ***2.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả phương pháp giảng dạy thực hành cho giảng viên giáo dục quốc phòng an ninh***

Để nâng cao kỹ năng huấn luyện thực hành môn GDQPAN cho sinh viên, cần triển khai các giải pháp đồng bộ từ cơ sở vật chất đến chương trình giảng dạy như:

*Thứ nhất, nâng cao kiến thức chuyên môn về thực hành cho giảng viên.* Giảng viên đóng vai trò chủ đạo trong việc giảng dạy kiến thức cho sinh viên. Với các nội dung kỹ thuật chiến đấu bộ binh thì kiến thức rất rộng và phức tạp. Bao gồm những kiến thức lý thuyết và thực hành kỹ năng chiến đấu thực tế, một số nội dung còn liên quan đến vật lý, khoa học kỹ thuật quân sự,... Do vậy yêu cầu giảng viên trước khi lên lớp phải nghiên cứu, trang bị thật chắc kiến thức chuyên môn. Muốn làm được điều đó yêu cầu giảng viên phải

tích cực nghiên cứu nội dung trong giáo trình; thường xuyên tham gia dự giờ đồng nghiệp, đặc biệt là những đồng nghiệp có thể mạnh giảng dạy nội dung thực hành. Bên cạnh đó giảng viên phải chủ động cập nhật những kiến thức mới... Trong quá trình đổi mới giáo dục, Đảng ta luôn khẳng định rằng đội ngũ giáo viên là yếu tố quyết định đến chất lượng giáo dục và đào tạo. Là những người trực tiếp giảng dạy và quản lý công tác GDQP&AN, giảng viên không chỉ là người thiết kế nội dung mà còn là người tổ chức, định hướng và hướng dẫn suốt quá trình học tập và rèn luyện, đồng thời cũng chịu trách nhiệm kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của sinh viên. Chất lượng huấn luyện thực hành chủ yếu phụ thuộc vào kỹ năng sư phạm của giảng viên, đòi hỏi giảng viên phải có kiến thức sâu rộng và vận dụng thành thạo và linh hoạt các phương pháp huấn luyện thực hành, sáng tạo để giúp sinh viên nắm vững, hiểu sâu và ứng dụng tốt các bài học thực hành vào thực tế. GDQP&AN là một môn học đặc thù, cả về nội dung, hình thức tổ chức và phương pháp giảng dạy, và đặc biệt là phải đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh mới. Vì thế, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên là một nhiệm vụ cấp bách và có ý nghĩa chiến lược đối với nhà trường. Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn cho giảng viên thông qua các khóa tập huấn hằng năm của Vụ GDQP&AN, thường xuyên cập nhật kiến thức mới và nâng cao kỹ năng huấn luyện thực hành, từ đó đạt hiệu quả cao hơn trong công tác giảng dạy. Trung tâm GDQP&AN và các nhà trường cần tổ chức những buổi hội thảo quốc phòng, hội thảo quân sự với sự tham gia của các giảng viên có chuyên môn trong lĩnh vực kỹ thuật chiến đấu bộ binh của các trường quân đội cũng như các trường được tự chủ giảng dạy bộ môn Giáo dục quốc phòng và an ninh. Từ đó tạo ra sự cọ xát, trao đổi kiến thức cũng như học hỏi kinh nghiệm giảng dạy để nâng cao phương pháp giảng dạy cho giảng viên.

**Thứ hai, tổ chức biên soạn và thông qua bài giảng đúng quy định.** Biên soạn bài giảng và kế hoạch giảng bài là nhiệm vụ của giảng viên, là khâu quan trọng không thể thiếu trong tiến trình của việc dạy và học. Bài giảng và kế hoạch giảng bài được chuẩn bị chu đáo, công phu sẽ giúp cho

giảng viên làm chủ nội dung, phương pháp, tự tin, chủ động truyền đạt kiến thức cho người học. Để bài giảng và kế hoạch giảng bài có chất lượng, yêu cầu đối với mỗi giảng viên phải tuân thủ nghiêm các khâu, các bước của quá trình biên soạn, biết chọn tài liệu, xác định nội dung và nắm chắc vấn đề có liên quan để biên soạn bài giảng, kế hoạch giảng bài. Muốn làm được điều đó đòi hỏi mỗi giảng viên phải có lòng yêu nghề và đầy đủ phẩm chất, năng lực cần thiết, có trình độ chuyên môn giỏi, có năng lực tự học, tự hoàn thiện và phát triển cho dù bất kỳ hoàn cảnh, điều kiện nào. Tuân thủ đúng, đủ trình tự kế hoạch giảng bài, trên cơ sở kế hoạch giảng bài đã được trưởng bộ môn thông qua và trưởng khoa phê duyệt.

*Thứ ba, tăng cường đổi mới nội dung huấn luyện thực hành kỹ năng quân sự gắn với phát huy tính tích cực của sinh viên.* Bối cảnh của nội dung thực hành quân sự có tính tổng hợp cao, mục tiêu là giúp sinh viên hiểu được ý nghĩa và tác dụng của từng kỹ năng, hành vi được hình thành, từ đó vận dụng những kỹ năng đó vào thực tế. Nội dung huấn luyện cần tạo cơ hội cho sinh viên vừa tiếp thu lý thuyết, vừa áp dụng các kỹ năng vào các tình huống cụ thể. Thông qua các hoạt động, trao đổi và thảo luận nhóm, sinh viên có thể kiểm chứng tính chính xác và khách quan của kiến thức đã học. Việc đổi mới nội dung giảng dạy thực hành có ảnh hưởng quyết định đến chất lượng môn học, là cơ sở để thay đổi phương pháp giảng dạy và phương pháp mới sẽ giúp sinh viên tiếp thu tốt hơn. Quá trình đổi mới cần tập trung vào sinh viên, lấy người học làm trung tâm, đồng thời khuyến khích tính tự giác, tích cực, chủ động và sáng tạo của sinh viên. Đổi mới không có nghĩa là loại bỏ toàn bộ nội dung đã được quy định, mà là sự lựa chọn và điều chỉnh phù hợp, kế thừa những kiến thức đã được huấn luyện trước đó. Đây là quá trình nghiên cứu và sắp xếp lại các nội dung sao cho phù hợp với đối tượng học, mục tiêu, yêu cầu đào tạo, thời gian môn học, và các quy luật học tập giúp sinh viên có thể tiếp thu kiến thức theo trình tự hợp lý. Trong từng bài giảng, giảng viên cần nghiên cứu và lựa chọn nội dung một cách khoa học, tránh dàn trải theo khối lượng kiến thức mà không chú trọng đến việc rèn luyện kỹ năng thực hành cho sinh viên.

*Thứ tư, phát huy phương pháp dạy học tích cực, lấy người học làm trung tâm.* Khi giảng dạy những nội dung kỹ thuật chiến đấu bộ binh thường chỉ sử dụng những phương pháp dạy học truyền thống, đó là giảng viên đặt vấn đề và giải quyết vấn đề bằng cách thuyết giảng. Tuy nhiên phương pháp truyền thống như vậy sẽ khó gây cảm hứng, động lực để sinh viên say mê tìm tòi, yêu mến môn học. Thay vào đó giảng viên có thể linh hoạt kết hợp các phương pháp dạy học như cho sinh viên thảo luận nhóm, nêu vấn đề, trực quan, làm mẫu, sử dụng phương tiện hoặc công cụ hỗ trợ mô phỏng để các em có cơ hội để giao lưu, rèn luyện những năng lực làm việc nhóm, đồng thời còn phát huy được năng lực giao tiếp và thuyết trình. Trong huấn luyện quân sự, cách tổ chức lớp học và áp dụng phương pháp giảng dạy là yếu tố quyết định đến hiệu quả của bài học, vì nội dung huấn luyện thực hành rất phong phú, bao gồm các kỹ thuật, chiến thuật, điều lệnh và thể lực, mỗi phần có những đặc điểm riêng, giảng viên cần căn cứ vào mục tiêu huấn luyện, đối tượng, yêu cầu và điều kiện cơ sở vật chất của thao trường để lựa chọn và vận dụng các phương pháp huấn luyện phù hợp nhằm đạt hiệu quả cao nhất. Khi áp dụng các phương pháp huấn luyện thực hành, giảng viên phải mô phỏng một cách chi tiết và sát thực tế các tình huống, hoạt động, giúp sinh viên tiếp cận và lĩnh hội các kiến thức, kỹ năng thực hành một cách nhanh chóng và hiệu quả. Cần phải chú trọng áp dụng phương pháp dạy học trực quan kết hợp với các phương pháp dạy học tích cực. Phương pháp dạy học trực quan cần được xem là phương pháp chủ đạo, vì nó giúp sinh viên dễ hiểu, dễ nhớ và dễ thực hiện, kích thích sự tự giác, tích cực và sáng tạo của sinh viên trong nhận thức và hành vi; đồng thời giúp loại bỏ những cách huấn luyện đơn điệu và nặng nề về lý thuyết.

*Thứ năm, cải tiến cơ sở vật chất và trang thiết bị phù hợp, đáp ứng yêu cầu giảng dạy thực hành GDQP&AN.* Cơ sở vật chất, vũ khí trang bị, phương tiện dạy học và thao trường bãi tập có ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình huấn luyện và phản ánh mối liên hệ giữa phương pháp và phương tiện để đạt được hiệu quả cao trong giảng dạy. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XIII đề cập: “Tập trung nguồn lực đầu tư xây dựng cơ

sở vật chất, phương tiện, trang bị quốc phòng, an ninh”[4]. Phát huy hiệu quả phương tiện dạy học trực quan như trang bị những nội dung binh khí, tính năng kỹ chiến thuật của các loại súng, lựu đạn khi giảng bài giảng viên phải chuẩn bị các tranh ảnh, mô hình để sinh viên dễ quan sát trực quan sinh động. Áp dụng công nghệ vào giảng dạy như sử dụng máy bắn tập, thiết bị tạo giả âm thanh, tạo độ giật vào quá trình giảng dạy để gây thu hút và kích thích trong học tập. Xây dựng và quy hoạch thao trường và bãi tập bài bản, hiện đại sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho giảng viên trong việc truyền đạt bài giảng một cách sinh động, hấp dẫn. Từ đó, giúp rút ngắn thời gian huấn luyện và nâng cao hiệu quả trong việc truyền đạt tri thức cho sinh viên. Đồng thời, sinh viên sẽ có cơ hội luyện tập và rèn luyện thành thạo các kỹ năng thực hành, đáp ứng yêu cầu môn học và phát huy khả năng sáng tạo trong quá trình học tập, từ đó có thể áp dụng hiệu quả vào thực tiễn. Đầu tư nâng cấp cơ sở vật chất, trang bị các thiết bị huấn luyện hiện đại như mô hình chiến đấu, súng hoán cải, súng mô hình, thiết bị mô phỏng tình huống thực tế, thiết bị tạo giả âm thanh, bộ phận tạo sự giật khi bắn súng, các loại lựu đạn giả,... để giúp sinh viên có cơ hội thực hành tốt hơn. Khi phương tiện và vật chất huấn luyện được chuẩn bị đầy đủ và phù hợp với thực tế, chúng sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả huấn luyện thực hành. Những phương tiện này không chỉ hỗ trợ giảng viên trong việc truyền đạt kiến thức và rèn luyện kỹ năng cho sinh viên, mà còn giúp sinh viên thực hiện việc tiếp thu kiến thức, phát triển năng lực thực hành và hình thành các kỹ năng cần thiết trong quá trình học tập.

*Thứ sáu, tăng cường tổ chức luyện tập thực hành cho sinh viên.* Tăng cường tổ chức luyện tập để sinh viên có thể áp dụng kiến thức vào tình huống thực tế giúp cải thiện kỹ năng thực hành, từ đó hình thành kỹ năng, kỹ xảo khi thực hiện động tác. Luyện tập là quá trình lặp đi lặp lại nhiều lần cho các động tác, thao tác, hành động nhất định một cách có ý thức nhằm hình thành, hoàn thiện, củng cố các kỹ năng, kỹ xảo cần thiết và bồi dưỡng năng lực hành động độc lập, rèn luyện tính kiên trì nhẫn nại cho sinh viên. Giảng viên phải tổ chức cho sinh viên luyện tập theo trình tự các

bước tập từ thấp đến cao, từ phân đoạn đến tổng hợp, từ đơn giản đến phức tạp, từ chậm đến nhanh để nâng dần năng lực thực hành cho sinh viên. Để tổ chức luyện tập có hiệu quả việc tổ chức lớp học phải bảo đảm đúng quy định, kể cả số lượng sinh viên và vũ khí trang bị. Quá trình duy trì luyện tập, giảng viên phải tạo sự hứng thú cho sinh viên đối với nội dung luyện tập, thường xuyên kiểm tra, đánh giá kết quả luyện tập của sinh viên trong từng buổi học để phân loại đối tượng, kịp thời sửa tập, khắc phục những sai sót bảo đảm cho sinh viên nắm được kỹ thuật động tác trên cơ sở đó giúp sinh viên có thái độ tự giác và trách nhiệm khi luyện tập. Bên cạnh đó, cũng cần tổ chức các hoạt động ngoại khóa, thực tế như tham quan,

giao lưu với các đơn vị quân đội, công an, tổ chức các khóa học huấn luyện trong môi trường thực tế để sinh viên có thể vận dụng những kiến thức đã học vào nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc sau này.

### III. KẾT LUẬN

Việc nâng cao chất lượng giảng dạy thực hành cho giảng viên GDQP&AN là một quá trình liên tục và đa chiều, đòi hỏi sự kết hợp giữa lý thuyết và thực hành cùng với việc áp dụng công nghệ phương tiện học tập hiện đại cùng với các phương pháp giảng dạy tích cực. Giúp tạo ra một môi trường học tập toàn diện và linh hoạt, có chất lượng cao trong huấn luyện đáp ứng được các thách thức ngày càng phức tạp, đảm bảo yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và đào tạo (2020), Thông tư 05/TT-BGD&ĐT, ngày 18/03/2020 về ban hành chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học.
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024). Quyết định số 4326 ngày 31/12/2024 về ban hành Bộ mẫu thiết bị dạy học môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh. Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội. tr.136-137.
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (2023), *Nghị quyết số 44-NQ/TW về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới*, Hà Nội.
- [5] Quốc hội (2013), *Luật giáo dục quốc phòng và an ninh*, Hà Nội.